STYRELSENS

för

Aktiebolaget Bergman Hummel & C:nis

Berättelse

till bolagsstämman den 2 Juli 1894.

I enlighet med 14 § gällande bolagsordning får styrelsen härmed lemna följande berättelse öfver 1893 års förvaltning jemte uppgift om bolagets ställning vid samma års slut.

Bolagets ställning den 31 December 1893.

Tillgångar.

Karlsborgs ångsågar & Qvarn samt lastplats med Vånafjerds hemman och derå uppförde arbetarebostäder och öfrige hus		374,653: 11
Nyborgs ångsåg och lastplats med Ytterby hemman samt derå uppförde arbetarebostäder och hus		212,981: 57
Gyljens bruk med hemman, qvarnar, såg och arbetarebostäder samt grufvor i Gellivare		305,296: 82
Skogshemman och nybyggen, 204 stycken		633,575: 59
Köpeskilling för skogsskiften	491,089: 49	
Förskotter för skog på rot	859,271: 64	1,350,361: 13
Inventarium af sågtimmer:		
238,705 stycken à 2: 25		537,086: 25

Inventarium af trävaror:		
9,477,93 stds sågade trävaror à 73: 50		696,790: 25
798,02 „ bilade d:o {à kr. 40 pr std för sparrar / à „ 60 „ „ „ bjelkar}		39,964: 80
763 stigar träkol à 3: —		1,389: —
Jordbrukshemman och utdikningslägenheter		57,964: 59
Husbyggnader i Kyrkostaden m. fl. ställen		37,066: 43
Bryggor, dammar och ledbommar		10,023: 67
Bogserångare, 8 stycken		77,950: —
Pråmar med tillbehör, 78 stycken		22,277: 25
Inventarium af spannmål, mjöl och andra handelsvaror		310,383: 17
Inventarium af oljor, remmar, sågblad o. d. materialier för Karlsborgs och Nyborgs sågar		33,848: 55
Inventariepersedlar vid hufvudkontoret och samtlige verken		69,850: 69
Inlöste aktier		492,000: —
Aktier i Sågverksegarnes garantiförening	37,500: —	
Aktier i Jemtösund	30,000: —	
Aktier i Polcirkeln	991: —	68,491: —
Diverse debitorer vid hufvudkontoret	492,105: 30	
D:o d:o „ Karlsborg	13,255: 78	
D:o d:o „ Nyborg	7,240: 07	
D:o d:o „ Yttermorjärv	17,593: 64	
D:o d:o „ Gyljen	152,190: 79	
D:o d:o „ Rödupp	210,886: —	893,271: 58
Kassabehållning vid Hufvudkontoret	6,950: 40	
„ Karlsborg	325: 21	
„ Nyborg	92: 38	
„ Gyljen	7,528: 59	
„ Rödupp	3,490: 07	18,386: 65
	Summa kronor	6,243,612: 10

Skulder.

Kreditiv i Sundsvalls Ensk. Bank		840,016: 32
D:o i Vesterbottens Ensk. Bank		75,137: 62
Lånekonto		340,000: —
Varuskulder		229,210: 52
Norrlands Hypoteksförening		16,316: 65
Diverce kreditorer vid Hufvudkontoret	360,016: 66	
D:o d:o „ Karlsborg	3,946: 04	
D:o d:o „ Nyborg	8,762: 61	
D:o d:o „ Yttermorjärv	190: 35	
D:o d:o „ Gyljen	91,813: 11	
D:o d:o „ Rödupp	94,211: 26	558,940: 03
Obligationslånet		1,200,000: —
Arbetarnes Olycksfalls- och Nödhjelpsfond		12,624: 76
		3,272,245: 90

Aktiekapitalet	2,000,000: —		
Reservfonden	250,000: —		
Reserverade medel	621,682: 36	2,871,682: 36	
Vinst- och Förlustkonto		99,683: 84	
	Summa kronor	6,243,612: 10	

Timmerutdrifningen pågick i det hela gynsamt till under sistförflutna åren gängse priser och uppgick det utdrifna antalet timmer:

Från egna hemman och skiften	155,852 st.
Från kronoskogar och leverantörers	235,106 »
tillsammans	390,958 st.

Timmerflottningen försvårades i betydlig grad genom vattenbrist, så att ett stort antal timmer blef qvarliggande i de smärre vattendragen och flottningspriserna stälde sig ansenligt högre än under föregående åren.

Från Kalix-elfvens öfre lopp och på alla dess bifloder ned till Nybyn har lösflottning numera blifvit reglementerad, sedan besvären öfver vederbörandes resolution i ämnet blifvit lemnade utan afseende. Vid Nybyn sammanfogas det lösa timret till fasta flottor, hvilka dels med bogserångare, dels med flottkarlar nedforslas till sågbommarne. Om man beräknar, huru stor kubikmassa af det till sågning afsedda timret och huru mycken ungskog årligen förstöres genom sammansättning af fasta flottor samt derjemte huru många arbetskrafter beröfvas ortens jordbruk och bindas vid denna obehöfliga sysselsättning, så synes det som talande skäl förefunnos att lösflottning med vidtagande af nödiga skyddsåtgärder snarare borde påbjudas än förbjudas och att derföre man bör kunna hoppas, att lösflottning i likhet med hvad fallet är på *alla* Sveriges öfriga större elfvar, der timmerflottning sker, komma inom en ej alltför aflägsen framtid till stånd äfven på Kalix-elfven i dess nedre lopp.

Sågningen har anordnats mera tidsenligt, hvarigenom sågutbytet bör kunna ansenligt förhöjas och en förbättring i varornas qvalité uppnås.

Skeppningen pågick till största delen under en ovanligt ogynsam, regnig väderlek, som förorsakade varornas försämring och tillfölje deraf utbetalning af ansenliga rabatter, men för öfrigt hade bolaget ej att vidkännas några förluster på köparne.

Försäljningen försiggick till priser, som voro i det allra närmaste desamma som föregående årets. Vid årets slut inträdde en märkbar förbättring, som dock visar sitt inflytande först på innevarande års resultat.

Sedan statens jernvägar genom bispår, utlagda under gångna året till Tingvalls kulle, blifvit framdragna i närmaste granskap af bolagets utmål, Koskulls kullar, synes tiden vara inne att tillgodogöra sig dessa utmåls tillgångar på rik och ren malm och hafva äfven förberedande mått och steg i detta syfte redan

blifvit vidtagna. Styrelsen, som anser det vore lämpligast, att denna nya verksamhet skildes från styrelsens öfriga och öfverlemnades åt ett särskildt bolag, föreslår på grund deraf, att stämman måtte bemyndiga styrelsen att försälja bolagets 4 utmål på Koskulls kullar och teckna ett efter styrelsens godtfinnande lämpligt antal aktier i det bolag, som möjligen kommer att bildas i syftemål att bearbeta och försälja Koskulls kullars malmtillgångar.

Hvad bolagets skogstillgångar beträffar, så hafva åtgärder vidtagits för att få återstoden af hemmanen inom Gellivara socken taxerade af revirets jägmästare. En värdering af skogen på egna hemman och inköpta skogsskiften har äfven blifvit anordnad.

Köpeskillingar och stubböres förskotter hafva i alla de fall, der sådant ansetts behöfligt, blifvit betryggade genom inteckningar i de respektive hemmanen. Några betydande skogsköp ha ej blifvit gjorda tillfölje af gynsamma utsigter att snart få ut de på Torneå-elfvens östra sida köpta skogarne, af hvilka sistlidne höst utstämplades c:a 50,000 träd till utdrifning under detta året.

Jordbrukshemman och utdikningslägenheter, som mindre lämpa sig för bolagets egentliga verksamhet och under en längre följd af år visat sig allt annat än ekonomiskt gifvande, anser styrelsen böra försäljas eller bortarrenderas, så snart ske kan och begär styrelsen stämmans bemyndigande härtill.

På husbyggnader i kyrkostaden, bogserångare, pråmar och inventariepersedlar har den årliga amorteringen af 5 proc. skett i enlighet med styrelsens beslut af den 21 Juni 1893.

Bolagets inlösta aktier hafva ökats från 288 till 492 tillfölje af att bolaget för sin fordran hos Aktiebolaget Bodträskfors öfvertog aktier i eget bolag till motsvarande belopp.

Fordringarne hos enskilda personer ha äfven förflutna året ansenligt ökats. Ökningen hos allmogen vid Gyljen och Rödupp förklaras delvis bero på att året var i likhet med sin föregångare ett missväxtår i dessa trakter. Styrelsen kan ej underlåta att omnämna, att den har att kämpa emot ganska allvarsamma svårigheter för att komma till en snar och gynsam lösning af denna fråga rörande allmogens skuldsättning vid bolagets inspektioner.

Af fordringarne hos diverse debitorer föreslår styrelsen att 48,971 kr. 74 öre böra såsom osäkra afskrifvas samt att Reserverade medels konto minskas med motsvarande summa.

Årets nettovinst föreslår styrelsen öfverföres till Reserverade medels konto och att från detta konto utbetalas åt aktieegarne i utbyte mot 1892 års qvitterade utdelningskuponger den af 1892 års bolagsstämma beslutna men af 1893 års bolagsstämma tillsvidare uppskjutna 6 proc. räntegodtgörelsen.

S. Carlsson.

John A. Bergman. **C. E. Bergman.**

Revisionsberättelse

öfver verkstäld granskning af

Aktiebolaget Bergman Hummel & C:nis

räkenskaper och förvaltning år 1893.

Utaf aktiebolagets styrelses uppsatta berättelse till bolagstämman samt deri intagna sammandrag af balance-konto den 31 December 1893, hvilket utvisar att

aktiebolagets tillgångar vid nyssnämnde tid utgjorde	Kr.	6,243,612: 10
samt dess skulder	„	6,143,928: 26
synes att en behållen vinst för det gångna året uppstått af . .	„	99,683: 84

Revisorerna, som granskat hufvudkontorets böcker, få härmed konstatera, att ofvan åberopade sammandrag af balance-kontot den 31 December 1893 är upprättadt i enlighet med hufvudkontorets böcker, mot hvilka ingen anmärkning i något afseende förefunnits.

Hvad särskildt angår granskning af de underlydande verkens eller inspektionernas böcker och förvaltning, så hafva Herr P. W. Ruhlin och undertecknad Taube, hvilka erhållit uppdrag att verkställa denna granskning, den förre, rörande Gyljens och Rödupps inspektioner och den senare, angående Nyborgs och Karlsborgs ångsågs- och lastageplatser, Ekfors' inspektion och Yttermorjärvs sågverk, hvilket sistnämnda sågverks räkenskaper från och med 1894 års början komma att ingå i hufvudkontorets böcker, före revisionens början verkställt denna granskning och till styrelsen afgifvit berättelser om resultatet om sina arbeten, hvaraf äfven revisorerna erhållit del.

Genom dessa till styrelsen afgifna berättelser hafva framstälts förslag, afsedda att åstadkomma en noggrannare kontroll öfver verksamheten vid de underlydande verken och inspektionerna, förenkling af bokföringen, åskådlighet af de särskilda utgiftsposterna för att kunna utröna kostnaderna för hvarje gren af verksamheten såsom timmerutdrifningen, flottningen, sågutbytet och skeppningen samt förbättringar i utdrifningen för erhållande af större sågtimmertillgång såväl i qvalitativt som qvantitativt hänseende. Styrelsen har redan i enlighet med detta gjorda förslag, hvilket synes af dess förda protokoller, vidtagit åtgärder och meddelat instruktioner till underlydande förvaltare och förmän för att på bästa sätt främja och tillgodose bolagets verksamhet.

De af förra årets revision föreslagna och af bolagstämman gillade förslag till ändringar och förbättringar i bokföringen och öfriga förvaltningsåtgärder hafva af

blifvit vidtagna. Styrelsen, som anser det vore lämpligast, att denna nya verksamhet skildes från styrelsens öfriga och öfverlemnades åt ett särskildt bolag, föreslår på grund deraf, att stämman måtte bemyndiga styrelsen att försälja bolagets 4 utmål på Koskulls kullar och teckna ett efter styrelsens godtfinnande lämpligt antal aktier i det bolag, som möjligen kommer att bildas i syftemål att bearbeta och försälja Koskulls kullars malmtillgångar.

Hvad bolagets skogstillgångar beträffar, så hafva åtgärder vidtagits för att få återstoden af hemmanen inom Gellivara socken taxerade af revirets jägmästare. En värdering af skogen på egna hemman och inköpta skogsskiften har äfven blifvit anordnad.

Köpeskillingar och stubböres förskotter hafva i alla de fall, der sådant ansetts behöfligt, blifvit betryggade genom inteckningar i de respektive hemmanen. Några betydande skogsköp ha ej blifvit gjorda tillfölje af gynsamma utsigter att snart få ut de på Torneå-elfvens östra sida köpta skogarne, af hvilka sistlidne höst utstämplades c:a 50,000 träd till utdrifning under detta året.

Jordbrukshemman och utdikningslägenheter, som mindre lämpa sig för bolagets egentliga verksamhet och under en längre följd af år visat sig allt annat än ekonomiskt gifvande, anser styrelsen böra försäljas eller bortarrenderas, så snart ske kan och begär styrelsen stämmans bemyndigande härtill.

På husbyggnader i kyrkostaden, bogserångare, pråmar och inventariepersedlar har den årliga amorteringen af 5 proc. skett i enlighet med styrelsens beslut af den 21 Juni 1893.

Bolagets inlösta aktier hafva ökats från 288 till 492 tillfölje af att bolaget för sin fordran hos Aktiebolaget Bodträskfors öfvertog aktier i eget bolag till motsvarande belopp.

Fordringarne hos enskilda personer ha äfven förflutna året ansenligt ökats. Ökningen hos allmogen vid Gyljen och Rödupp förklaras delvis bero på att året var i likhet med sin föregångare ett missväxtår i dessa trakter. Styrelsen kan ej underlåta att omnämna, att den har att kämpa emot ganska allvarsamma svårigheter för att komma till en snar och gynsam lösning af denna fråga rörande allmogens skuldsättning vid bolagets inspektioner.

Af fordringarne hos diverse debitorer föreslår styrelsen att 48,971 kr. 74 öre böra såsom osäkra afskrifvas samt att Reserverade medels konto minskas med motsvarande summa.

Årets nettovinst föreslår styrelsen öfverföres till Reserverade medels konto och att från detta konto utbetalas åt aktieegarne i utbyte mot 1892 års qvitterade utdelningskuponger den af 1892 års bolagsstämma beslutna men af 1893 års bolagsstämma tillsvidare uppskjutna 6 proc. räntegodtgörelsen.

S. Carlsson.

John A. Bergman. **C. E. Bergman.**